

ERDELYI MAGYARÁG

Felelős szerkesztő:
Mádár Miklós

független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

Ara 1 lej

IV. évfolyam 269 sz.

1935 október 2.

Szerda

Nyolc napon belül kitör az olasz-abesszin háboru

A négus mozgósítási parancsának hatása alatt az olaszok meggyorsították csapatszállításukat

Páris, szeptember 30.
A "Matin" című lap az abesszin császár mozgósítási parancsával foglalkozva, megállapítja, hogy az ellenségeskedések megkezdése e hét végére várható. Addis Abebai jelentések szerint szintén 8 napon belül várják a háboru kitörését, amit legfeljebb az eső késleltethet.

Olaszországban is várják az általános mozgósítás kihirdetését

Genf, szept. 30.
Haile Selassienek a Népszövetséghez intézett és az általános mozgósítást bejelentő táviratával kapcsolatban genfi körök megállapítják, hogy az abesszin csapatösszevonások az eritreai és szomáli határokon már hetek óta folytak és a négus táviratban csak azt akarja kifejezésre juttatni, hogy el van határozva az ellentállásra és felveszi a harcot a benyomuló olasz csapatokkal.

Valószínűnek tartják azt is, hogy a négus eme intézkedése siettetni fogja az olaszok készülődéseit is. Nápolyban vasárnap újabb 10.000 feketeinges katonát hajoztak be Afrika felé.

A fascista haderők már egy hét óta várják a Mussolini által már korábban kiadásba helyezett gyűlekezési parancs kiadását. Erre azonban valószínűleg csak a háboru megkezdésének napján kerül sor.

Avenol népszövetségi főtitkár közölte a négus táviratát a népszövetségi tanácsal, amely a Reuter iroda jelentése szerint még ma délelőtt összeül, hogy megvitassa a helyzetet. A négusnak ez a lépése igazolja azt a szükségességet, hogy a Népszövetségnek bizottságot kell Abessziniába küldenie, hogy az megfigyelje a helyzetet és megállapítsa támadás esetén a felelősséget.

Róma, szept. 30.
A szombati nagyjelentőségű olasz minisztertanács után Mussolini olasz miniszterelnök nyilatkozott a belföldi és külföldi sajtó munkatársainak. Mussolini exorzéja nagy feltűnést keltett, mert mindennél világosabb bizonyítéka annak, hogy

bármennyire is erőlködik a Népszövetség azon, hogy az olasz-abesszin viszályt elsimítsa, Mussolininek eltéríthetetlen szándéka, hogy megindítja a háborút és meghódítja Abessziniát.

Mussolini olasz miniszterelnök többek között ezeket mondotta:

— Egyes politikusok elfelejtik azt, —

hogy egy 40 milliós nép vagyunk egy szegény országban. 1932-ben 50 millió lakosunk lesz. Ennek az 50 millió lakosnak olyan megélhetési alapot kell biztosítani, amely elkerülhetővé tegye azt, amit másképpen nem lehet megakadályozni, — a kirobbanást.

— Olaszországnak egyetlen terjeszkedési lehetősége Abessziniában. Ezt meg kell hogy tegye, annál is inkább, mert ki kell mutatnia a fehér faj elsőbbségét és nemes-ségét a többi fajok felett. Olaszországnak mindig voltak előjogai Abessziniára.

— Ezt az előjogot több ízben maga Anglia is elismerte, de az angol kormány most megszegte az előző kormányok által tett ígéretet.

— Ami pedig a háborus támadó szándékot illeti, — mondotta tovább nyilatkozatában Mussolini, — 250.000 olasz katona áll szemben 800.000 mozgósított abessziniával. — Csak meg kell figyelni az abesszin hadseregben uralkodó szellemet és meg lehet állapítani azt, hogy Abessziniában van a támadó szellem. Olaszország éppen ezért tudatában van annak, hogy

ezt a háborus szellemet és a fehér faj elleni engesztelhetetlen gyűlöletet, —

csak a fegyverek erejével lehet megtörni és katonailag meg kell szállni Abessziniát.

Az egyik külföldi újságíró ekkor megkérdezte, mit szólna Mussolini egy újabb hármass étekezlethez.

— Nem zárkoznám el — válaszolta Mussolini — egy hármass értekezlet előtt, bár tisztán látom a helyzetet. A legegyszerűbben azonban az volna, ha

Anglia szabadkezet engedne nekünk, mint azt a többi államokkal szemben cselekedte.

Mussolini további szavaiból a sajtó munkatársai egyöntetűen azt állapították meg, hogy

Olaszország elhatározásában szilárd és háborus szándékaitól senki és semmi nem térítheti el.

Mivel csak a fegyverekre épít Mussolini, — valószínű, hogy sokkal előbb fogja megkezdni az előrenyomulást, mint amikor számtalják.

London, szept. 30.

A francia nagykövet ma estére várja az angol kormány válaszát a francia kormány azon kérdésére, hogy mit cselekedne Anglia, hogyha a Népszövetségben felmerülne az az indítvány, hogy európai konfliktus esetén büntető rendszabályokat kellene életbeléptetni.

Az angol kormány válasza már elkészült, négy gépelt oldal és nem tartalmaz mást, mint szélesebb alapokra való helyezését Hoare angol külügyminiszternek a Népszövetségben tartott beszédénél, amely igen jó hatást tett a francia politikai körökben.

Összeharapta egy kutya Benes cseh külügyminisztert

Prága, szept. 30.
Benes cseh külügyminisztert súlyos baleset érte. Benes Genfből autóval tért haza. Utközben kiszállt csehországi birtokán, ahol Trlyi nagykövet várta. A nagykövet kutyája, amint meglátta Benest, az autóból kiszálló külügyminiszterre rontott

és karján és kezefején mély sebeket ejtett. Berest beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy a sebek veszélyesek és azért azonnal kiégették a sebet. Bár a külügyminiszter elég jól érzi magát, mégis a kórházban tartották vissza, hogy esetleges komplikációknak elejét vegyék.

Az 500 főnyereményes őszi tombola 34. száma

Gömbös és Hitler tanácskozása

A magyar miniszterelnök meglátogatta a német kormány több tagját

Berlin, szept. 30.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök aki szombaton délután Berlinbe érkezett, vasárnap délelőtt elsőnek Blomberg tábornok német hadügyminisztert kereste fel, — majd megkoszorúzta a hősök emlékművét. Az emlékmű előtt egy diszszázad sorakozott fel, amely azután elvonult a magyar miniszterelnök előtt.

Gömbös ezután Neurath báró német külügyminisztert kereste fel, déli 12 órakor pedig Hitler kancellárnál tett látoga-

tást. Ezen a megbeszélésen Göring is részt vett.

A kancellári palota előtt nagy tömeg gyűlt egybe és amikor a magyar miniszterelnök Göring kíséretében eltávozott, lelkes ovációban részesítette. Göring ezután villásreggeli látta vendégül Gömböst. A villásreggeli számos politikai és közéleti előkelőség is megjelent, így többek között Neurath, Blomberg és Rust miniszterek, továbbá Schacht a német Birodalmi Bank kormányzója.

Hogy rabolták ki a kecskeméti zálogházat?

A feltalálóból lett betörő szenzációs vallomása

Budapest, szept. 30.

Röviden már jelentettük, hogy a kecskeméti zálogházból autósbanditák egy millió pengő értékű aranytárgyat és ékszert raboltak el és hogy a budapesti rendőrség rövid nyomozás után már el is fogta a tetteseket. A szenzációs esetről a következő újabb jelentések érkeztek:

Vasárnap hajnalban az egyik budapesti detektív a Rákóczy uton arra lett figyelmes, hogy egy rongyos ember ékszerket kínál megvételre valakinek az uccsa közepén. Azonnal leigazoltatta a kopott embert, aki sirva ismerte be, hogy szombaton éjjel több társával kirabolta a kecskeméti zálogházat.

Elmondta, hogy Friedl Sándornak hívják, 40 éves rokkant, állás nélküli magántisztviselő. Friedl volt az, aki a betörésmentes páncélszekrény feltalálásán dolgozik már évek óta. Egy Pohner Ferenc nevű ismerősének elpanaszolta, hogy nem tud pénzt szerezni találmánya kidolgozására.

Pohner összehozta másik két ismerősével, Barna Mihály szőnyegügynökkel és Valentin Mihály hírhedt betörővel. A társaság ezután elhatározta, hogy mindenkép-

pen pénzt szerez. Barna üzleti körútján megismerkedett Kecskeméten Rigó Lajossal az ottani zálogház becsüségével, akít hosszan kapacitálás után rávett arra, hogy

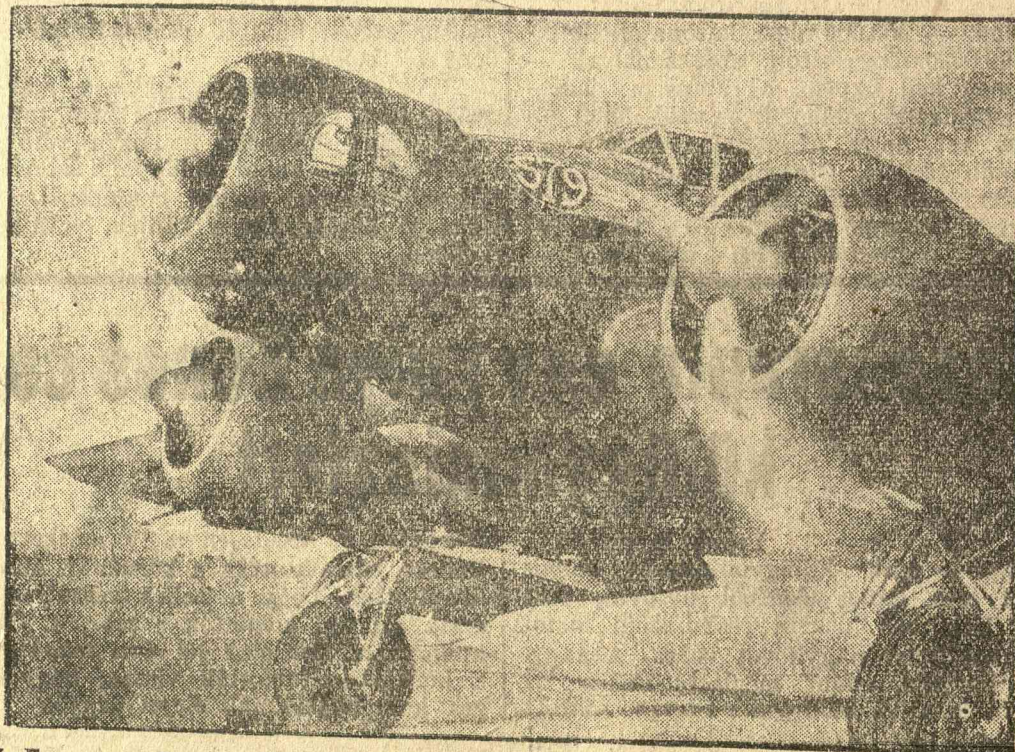
közösen törjenek be a zálogházba. Szombaton azután elérkezett a terv végrehajtásának időpontja. Autót béreltek Budapesten és Kecskemétre robogtak. Este hétkor a városban már teljes sötétség volt, és így megkezdhetők "munkájukat". Késő éjszakáig szedték össze a sok drága ékszer, amelynek súlya

kilencvenegy kilogrammot tett ki. Ezután beültek az autóba és a gyanútlan soffőr elindult velük Budapest felé. Az ékszer egy részét egy csónakházban, más részét a Dunaparton, harmadik részét pedig a rákoskeresztúri temetőben,

Pohner egy távaly elhunyt ismerőse sírjában ásták el.

A szenzációs vallomás alapján a tetteseket hamarosan kézrekerítették, egyedül Barna Mihály van még szökésben. Kecskeméten az ottani rendőrség fogta el Rigó Lajost abban a pillanatban, amikor ez

revolverével föbe akarta lőni magát. A szenzációs ügyben tovább folyik a vizsgálát.

Világrekordot állított fel egy bombavető

Az "S 79 Savoia Marchetti" olasz bombavető repülőgép 440 kilométeres átlagsebességgel új világrekordot állított fel.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 40 szelvényt összegyűjt, az részíveheti az 500 nyeregményes tombolán

1935 szeptember—október hó

A NAP

★

Tizenötezer gyertya

Tizenötezer gyertyát adtak el egy nap a gibraltári kereskedők. Valószínűleg még több gyertya is elfogyott volna, de nem volt már több. A gyertyafény, amelyet ma már leginkább csak koporsók, sírok fölött használnak, azért vált olyan kapóssá, mert a hatóságok elrendelték a villanyvilágítás beszüntetését.

Elalszanak a villanyok Gibraltárban, mert éjjelente a gyűlölet lidércei suhannak majd el a város felett. A villanyok elalszanak és Gibraltár lakóinak szívét a jejes rémület szorítja majd össze. A lakosság lemegy a pincékbe, amelyeknek penészes, rothadástól csöpögő falai a kripták mélyér juttatja eszüinkbe. És még erősebbé válik ez a képzet a gyertyák kísérteties fénye mellett.

Tizenötezer gyertya fénye világítja be a kétes világával a gibraltári pincéket, — ugyanakkor, amikor a város kikötőjében felsorakoznak az angol hadihajók. A hatóságok jeladására ki kell aludnia minden villanyfénynek, hogy átvegyék uralmukat a város egén a bombavető repülőgépek.

Ugyanakkor a Földközi tenger másik sarkánál már készül az új, a szörnyű mé, szárszék. Abesszinia határán farkasszem néznek egymással a csapatok és csak az eső elmúltára, csak a jeladásra várnak, hogy egymásnak rohanva kezdjék meg az újabb vérfürdőt. Halottak ezrei, tizezrei jelzik majd a gyűlölet útját és a halottas fejénél nem tizenötezer, nem ezerötszáz, de egyetlen gyertya sem gyul majd ki. Borzalmas nappalokat, irtózatoss éjszakák vártanak fel, amelyeknek nem akar végeszakkadni.

A háború éjszakája, a reménytelenség éjszakája. Azokban, akik otthonmaradtak, él az az egyetlen reménység, hogy kihűt testük mellett gondos kezek meggyújtják a szeretet és emlékezés gyertyáját. — De azok, akik messze hazájuktól harcolnak majd, azzal a tudattal lesznek kénytelenek meghalni, hogy testükből hiénák és keselyűk lakmározni majd.

A háború földrengése már megkezdte működését, már javában döngeti a föld egyik sarkát. A halál már feni kaszáját, a szörnyű kísértetek lepedőruhájának libbenése már megremegetti az emberi szíveket. A gyűlölet komor felhői egyre sűrűbbek és sűrűbbek lesznek és a tulterhelt levegőben már itt-ott ki-kicsap egy-egy villám. Lázak készülődése, amelyek már az örülettel határosak. Pánik. Az emberiség már-már elveszti a fejét. A puskaapor szaga behatol szaglőrzékünkbe és megzavarja tisztánlátásunkat. Egy pillanat, egy hajszál választ el bennünket a katasztrófától.

Tizenötezer gyertya, vajjon hány sír fölött?

CAO (NAC) I. B.—Staruinta (Török-vés I. B. 4:1 (1:1). (Strasser kupa mérkőzés.) Az eredményesebben lövő csapat nyerte megérdemelten a meccset. A Staruinta (Török-vés) szerencsétlen lövésekkel vesztette el a mérkőzést.

Crisana ifj.—Intelegere (Egyetértés) ifj. 15:1 (9:1). Az Intelegerea (Egyetértés) egyetlen vigaszgólját 11-esből érte el.

2. oldal

"ERDELYI MAGVARSÁG"

1935 október 2.

Borzalmak borzalma

Orgiákat rendezett a kriptában a botosanii temetőőr

Szerelőjét leitatia, azután bevonszolja a kriptába és kényszerítette, hogy a koporsóba feküdjék

Botosani, szept. 30.

Két nappal ezelőtt a rendőrségen megjelent egy könnyűvérű nő, aki vérfagyasztóan szenzációs vallomást tett.

Elmondotta, hogy Ungureanu Joan temetőőr, aki a temetőben lakik, többször hívta, hogy jöjjön el hozzá egy éjszakára. Először nem ment, mert félt a halottaktól. Végül is, amikor sok pénzt és ruhát ígért, akkor elment a temetőbe és a temetőőr házikójában mulattak egy ideig. Később azonban a temetőőr felugrott és

felszólította az asszonyt, hogy kövesse egy kriptába, hogy ott folytassák a mulatozást.

A halálra rémült asszony váltig szabadkozott, végül is

a temetőőr megragadta a karját, bevonszolta egy kriptába, kinyitott egy koporsót, amelyből már előzőleg kidobta a halottat és belefektette a nőt, aki ellen ott erőszakot követett el.

Ezután a temetőőr azt mondta neki, hogy mivel a közelben lakik, többször el fogja hívni, még pedig úgy, hogy éjnek idején a temető kapujának harangját fogja megkondatni.

Az asszony ész nélkül menekült el a temetőből, karján azokkal a ruhákkal és ékszerekkel, amelyet a temetőőrtől kapott, de amelyeket Ungureanu a sírból kihantolt halottaktól lopott el.

A második éjszaka, az asszony halálra rémülve hallotta, hogy megkondul a temető harangja. Valóságos páni rémület fogta

el és magára zárva az ajtót, reszketve várta, hogy most mi lesz. Ugy látszik a temetőőrnek nem volt türelme sokat kongatni, mert egyszer csak megzörgetik az asszony lakásának ajtaját. Ungureanu volt, aki holtreszegen követelte, hogy az asszony azonnal jöjjön vele.

Néhány nappal ezelőtt temettek el egy fiatal leányt, akin fehér ruha volt. Ennek a leánynak a ruháját hozta el és ráparancsolt, hogy ebbe öltözzék és kövesse őt a kriptába. Az asszony ellenállt, mire a férfi véresre verte, majd egy szál ingben a kriptáig vonszolta, ahol újból szörnyen megkínozta.

A rendőrség a bestiális temetőőrt letartóztatta és megindította ellene az eljárást.

Kovács Béla lemond a liberális párt salontai elnökségéről?

Csak egy városi mozi lesz Salontán

Salonta, szept. 30.

Jelentettük tegnapi számunkban, hogy Bancila prefektus — bár nem egészen váratlanul — új tanácsot nevezett ki és Kovács Béla helyére Borcea Onisifort neveztek ki.

A régi tanács utolsó ülésén még egy horderejű kérdést tárgyaltak le. Elfogadták ugyanis az Ipartestület ajánlatát, amelynek értelmében az 1930-ban felvett másfél millió lejes kölcsön fejében az Ipartestület átengedi mozibérletét és az étterem bérletét. A szerződés alapján Salontán

ezentul csak egy városi mozi lesz.

Salontán most kíváncsian várják, hogy Kovács Béla tesz-e további lépéseket. Tudvalevő ugyanis, hogy Salontán Kovács Béla alakította meg a liberális párti tagozatot, amelynek jelenleg is elnöke. Ugy hírlik, hogy

Kovács Béla lemondani készül a pártelnökségről, sőt a liberális pártból is ki akar lépni.

Mások viszont úgy tudják, hogy Kovács Béla mint fegyelmezett párttag, tudomásul veszi, hogy a bizalmat megvonták tőle.

Ismét katolikus papokat ítélték el Németországban

Valutacsempészés miatt három évi fegyházat kapott egy lelkész

Berlin, szept. 30.

A berlini esküdtszék szombaton ismét katolikus lelkész felett ítélezett, akik valuta- és devizacsempészéssel voltak vádolva. Az egyik lelkészt 3 évi fegyházra és 54 ezer márká pénzbüntetésre ítélték,

míg a másik pap egy évi fegyházat kapott és 20.000 márká pénzbüntetést. A pénzbüntetésért a pallotinus missziós társaságnak kell kezességet vállalni, mert a két lelkész ennek a társaságnak a tagja.

Borotvával metszette fel hasát és beleit kiszakította egy aradmegyei bírósági tisztviselő Bucarestben

Bucuresti, szept. 30.

Teodor Jonescu, az aradmegyei Radu község járásbírói hivatalnoká tegnap a bucurestii Calea Victoriei-n lévő Alevroescu nevű szállodában szobát vett ki. Jonescu tegnap óta nem távozott el szobájából és ez a körülmény feltűnt a szálló portásának, aki feltörte a szoba ajtaját. A portás elé megdöböntő látvány tá-

rult. Jonescut felvágott hassal, holtan találták az ágyában. Megállapítást nyert, hogy

Jonescu Teodor borotvával felvágta a hasát, majd kiszakította beleit. A szörnyű öngyilkosság elkövetője semmiféle bucsulevelet nem hagyott hátra és így öngyilkosságának okát nem tudták kideríteni.

RÁDIÓMŰSOR

KEDD

Bucuresti: 13: Lemezek. 13.45: Tözsde. Sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. — 14.35: Lemezek. 18: Lemezek. 19: Előadás. 19.20: Lemezek. 20: Hírek. 20.15: Csellózene. 20.55: Kamaralemezek. 21.20: Előadás. 21.35: Rádiózenekar. 22.30: Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Cigányzene. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés. 14.30: Hanglemezek. 15.40: Hírek. 17.10: Asszonyok tanácsadója 17.45: Pontos időjelzés. 17: Rásy Barna előadása. 18.30: Szalonzene. 19: A rádió tárgysorsjáték huzása. 20: Vig György saxofonozik. 20.25: Az Operaház előadásának ismertetése és 20.30: Előadásának közvetítése: Farsangi lakodalm. 21.35: Hírek. 22.50: Hírek. 23.35: Cigányzene. 24.15: Franciányelvű előadás. — 1.05: Hírek

SZERDA

Bucuresti: 13: Lemezek. 13.45: Tözsde. Sport. 13.55: Lemezek. 14.15: Hírek. 14.35: Lemezek. 18: Rádiózenekar. 19: Előadás. 19.20: Rádiózenekar. 20: Hírek. 20.15: Híres énekesek lemezei. 21: Előadás. 21.15: Albu Sándor régi olasz műveket hegedül. 22.05: Kis rádiózenekar. 22.30: Hírek. — 23.45: Hírek külföldre németül és franciául.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. — 11.45: Felolvasás. 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés. 13.05: Bardocz Margit hegedül. 13.40: Az Egyetemi Énekkarok szőlőnégyese. 15.40: Hírek. 17.10: Diákféltára. 17.45: Pontos időjelzés. 18: Cigányzene. 19: Méhes Gyula dr. előadása. 19.30: Eyssen Irén énekel. 20: Vidám hangkép a rádió tárgysorsjáték főnyereményeinek huzása alkalmából. 21.45: Budapesti Hangverseny Zenekar. 22.30: Hírek. 23.30: Időjárásjelentés. Majd: Hanglemezek. 24: Jazz. 1.05: Hírek.

A személyzeti adónak az újabb rendelet szerinti kiszámításához szükséges

„CALCULATOR“

lapunk kiadói hivatalában kapható. Ara 40 Lei

3 oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG“

1935 október 2.

BÜNÖS VAGYON

— Detektívregény — 53

Háttal állt Mannak és néhány szót írt az étlapra. — "Fogoly vagyok itt" — olvasta Dave, mikor a leány visszaadta a lapot.

— Ha meg tetszik bocsátani, le kell másolnom ide, a füzetembe, mert úgy kell beadnom a rendelést. — Gyorsan fölírta a füzetbe: — "Ha kimegyek a szobából, jöjj utánam azzal, hogy meg akarod változtatni a rendelést" — Megmutatta Paulának. — Rendben van így, kérem szépen?

— Rendben — bólintott Paula.

— Siessen azzal a vacsorával — szólta még rá Mann, amikor Dave már az ajtó felé tartott.

Dave fölirángálták és a verekedő gomolyag megindult az ajtó felé. Lassan haladtak előre, mert Dave elkeseredetten küzdött. Paula melléje szorult, belekapaszkodott és minden erejével ellentállt a taszigáló embereknek. Még kint harcoltak, mikor hirtelen megállt mellettük az egyik fővonal és egy magas állású rendőrtiszt fényes sapkája villant meg az ajtóban. Beckman lépett ki utána, mögötte pedig egész csapat detektív. Az aranyszínű sapka láttára az öt ember egyszeriben elengedte prédáját és szélsőben eltűnt az ajtó mögött. A hatalmas acélretesz hangosan kattant odabent.

Dave és Paula rongyosan, lihegve, kimerülten, tele zúzórással is, csak egymást nézték. Dave egyszerre szította és ölelte a leányt.

XXVII FEJEZET.

Scofield felügyelő Dave-t kérdezte:

— Igaz az, hogy ezt a fiatal hölgyet Mann lakosztályában fogságban tartották? — Igaz — felelt Dave.

— Magának Jim Mannnak is volt ebben szerepe?

— Volt! — felelte Paula. — Ő parancsolta, hogy ne engedjenek el.

— Akkor felelni is fog érte — mondta a felügyelő és becsöngetett az ajtón.

Paula most vette csak észre, hogy válláról letépték a ruhát. Elpirult és összefogta a szakadt holmit.

— Jó, megyek — bólintott engedelmesen és besurrant a fölvonóba.

Általános meglepetésre hirtelen kinyílt az ajtó és a cserzettbőrű őr ártatlanul és csodálkozva bámult rájuk.

— Kit tetszik keresni, kérem?

— Jim Mann-nal akarok beszélni — felelt a felügyelő.

— Utánam emberek! — vezényelt Scofield. — Mindjárt meglátjuk.

Megindult befelé, a detektívek utána. Beckman is követni akarta őket, de Dave hirtelen visszarántotta.

— Maradjon kint!

Az ajtó becsukódott a detektívek mögött. Beckman kérdően nézett Davera.

— Egészen bizonyos, hogy már nincs odabent — magyarázta Dave — különben nem hívják be a rendőrséget.

— Az alattunk fekvő emelet meg összesen négy méterre. Könnyen el lehet érni, rövid hágcsó segítségével. Rögtön világos volt előttem, hogy Mann hagy a maga számára valami vészkijáratot. Kinyitották a lépcsőház ajtaját és lefutottak egy emeletet.

(Folytatjuk.)

Ujabb rendelet a „fekete” őrlés megakadályozására

A vámörölő malmok nem őrlhetik meg a vám fejében kapott búzát

Bucuresti, szept. 30.

A gabonaértékesítési kormánybiztoság új intézkedést fogantatott, amelyvel némileg megnehezítette a fekete őrlést. Néhány hete ugyanis a gabonaértékesítési törvény oly hivatalos magyarázata látott napvilágot, amelynek értelmében a vámmalmok az általuk vámképpen bevételezett búzát felőrölhetik és liszt formájában kereskedelembé hozhatják.

Ezáltal minden ellenőrzés az irányban, hogy valamely a piacra kerülő liszt törvényes, vagy pedig törvénytelen módon került a forgalomba, lehetetlenné vált. A gabonakormánybiztoság erre való tekintettel elrendelte, hogy a vámmalmok a vám fejében beszolgáltatott búzát kizárólag buza formájában adhatják tovább. Szigorúan tilos ezt a búzát felőrölni és a kereskedelemben árusítani.

Arról értesülünk, hogy már a közeli napokban egy vezérfelügyelő jön Erdélybe, aki szigorúan ellenőrizni fogja, hogy a vámmalmok ezt a rendelkezést be is tartásák.

Agyonlőtte magát egy jómódu satmarmegyei gazdálkodó

Satu Mare, szept. 30.

Rejtélyes és titokzatos öngyilkosságról érkezett jelentés a satu-marei ügyészséghez.

A szüszavú jelentés közli, hogy péntekről szombatra virradó éjszaka Sónát Mihály 51 éves, jómódu gazda öngyilkosságát követett el a turulungi hegyen lévő házában.

Az életunt gazdálkodó vadászfegyverével halántékán lőtte magát és azonnal meghalt.

Az öngyilkosság hátterét a legteljesebb homály fedi, mivel Sónát nem hagyott hátra bucsulevelet. A gazdálkodó jómódban élt, anyagi gondjai nem voltak és közvetlen hozzátartozói sem tudnak felvilágosítást adni, hogy miért végzett magával.

Parasztszekér és teherautó halállal végződő versenye az országuton

Agyonszurta a parasztgazda a gunyolódó sofíort

Timisoara, szept. 30.

Ionescu Aurel pustini földműves a timisoarai vásárról kocsijával hazafelé indult. Freidorf előtt egy teherautó jött utána, amelyet Costin Svetislav vezetett. Costin túlköléssel jelezte, hogy meg akarja előzni a parasztkocsit. Ionescu engedett a felszólításnak és egészen az ut szélére hajtatott, de az esőtől felázott talajon lecsuszott és felbukott. Costin látva, hogy a fuvarosnak komolyabb baja nem történt, gunyos nevetéssel hajtatott el mellette. Ionescu nagynehezen visszahozta kocsiját a töltésre és elindult. Alig tett egy kilométernyi utat, amikor

újra találkozott a teherkocsival, amely lecsuszott a sikamlós lejtőn. Most Ionescu nevetett a soffór balesetén és tovább hajtott.

Nemsokára újból találkoztak Jonescuvall, aki az ut közepén haladt. Costin rákiáltott a földművesre.

— Térj ki átkozott parasztja.

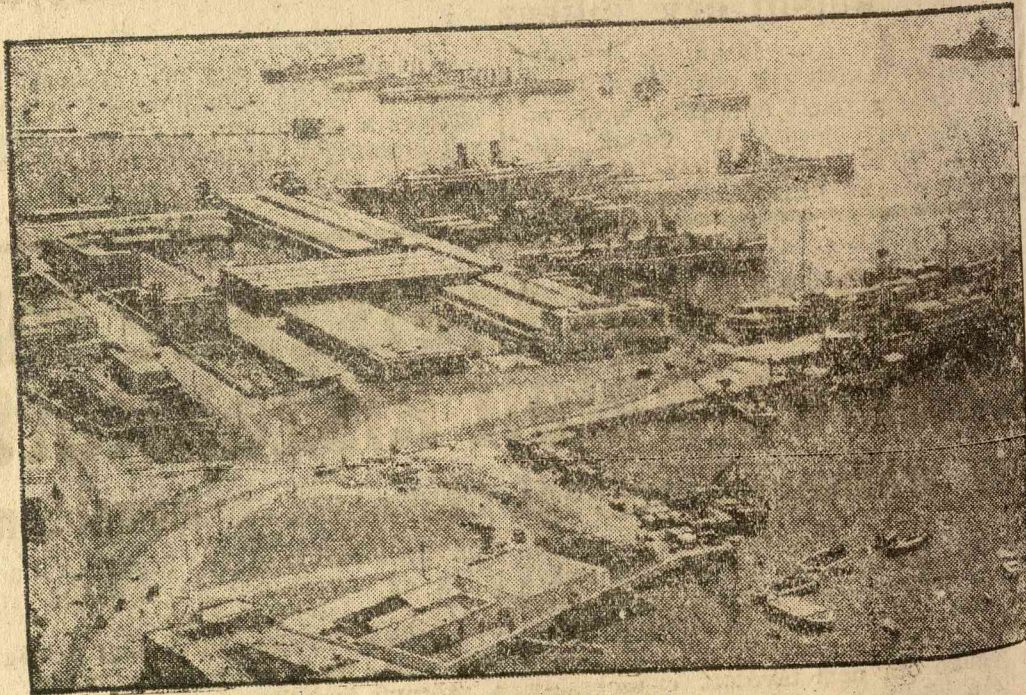
Jonescu visszavágott:

— Nem térek ki, dögölj meg mögöttem.

Costin megállította autóját, leugrott a kocsiról és pofozni kezdte Jonescut, aki kést vett elő és azt markolatig a soffór altestébe szurta.

A soffór hangtalanul, vértől borítva összeesett és amikor a kórházba szállították már agonizált, néhány óra múlva pedig meghalt.

Jonescut a csendőrség letartóztatta és be szállította a fogházba.

Tripolisz hadikikötője

A Földközi tenger déli partján levő Tripolisz kikötőjét az olaszok megerősítették. Naponta újabb és újabb hadihajók érkeznek a kikötőbe.

Michalache megvédte a kisebbségeket a nemzeti parasztpárt sorocai gyűlésén

Bucuresti, szept. 30.

A nemzeti parasztpárt tovább folytatja nagyszabású őszi kampányát, amelynek során vasárnap a besszarábiai Soroca városban tartottak nagygyűlést. A gyűlésen megjelent Michalache, Lupu és a párt többi vezető embere. Lupu nyitotta meg gyűlést és beszédében előbb az utalkodó iránt tett hűségnyilatkozatot a párt nevében, majd kijelentette, hogy a nemzeti parasztpárt kész a harcra, de egyben a hatalom átvételére is.

Ezután Michalache emelkedett szólásra és elmondta nagy érdeklődéssel várt beszédét. A pártelnök mindenekelőtt a miniszterelnök Constantán tett kijelentéseire válaszolt, utána pedig kijelentette, hogy a párt minden tekintetben az ország édekeit tartja szem előtt.

— Az országban levő parasztság érdekében mindent elkövetünk — mondotta Michalache, — de

nem szabad idegeneknek tekintenünk azokat sem, akik az egyesülés óta or-

szágunkban élnek.

Az egybegyűlt tömeg nagy lelkesedéssel ünnepelte a pártvezéreket.

Ugyancsak vasárnap tartották meg az Alba Julia közelében levő Cut községben a nemzeti parasztpárt gyűlését, amelyen elsősorban Maniu, továbbá Pop Jonel, Pavel Pavel, Dobrescu volt bucuresti főpolgármester és sokan mások vettek részt.

Maniu beszédében hangsúlyozta, hogy Cut község volt az, ahol 30 évvel ezelőtt megkezdte harcát a párt. Most folytatni akarja harcát ott, ahol elkezdte. Végül a november 14-i monstrefelvonulásról beszélt és arra kérte a párt híveit, hogy minél nagyobb számban vonuljanak fel a fővárosba, mert bizonyítani akarják, hogy a párt a tömegek akarata által szándékszik átvenni a kormányzást.

Bucurestiben a Bratianu György-Averescu féle alkotmányvédő front tartott gyűlést, amelyen a szónokok tiltakozásokat jelentettek be az alkotmány módosítása ellen.

A nyári nap által tönkretett arcbőrét rendbe. hozza a Floreal krém

Crémek közül használjon Floreal crémet, melynek használata 2 héten belül biztos eredményt nyújt. — Floreal I. számú krém nappalra puder alá az arc finomítására, üdítésére, bársonysimává és a barázdák eltüntetésére Floreal II. számú krém esteli használatra: szeplő, pattanás, májfoltok, miteszerek teljes és tökéletes eltüntetésére Főlerakat: PAP DROGUERIA Oradea, Reg. Ferdinand 9

Csak hetek múlva lesz ismeretes a Memel-vidéki választások eredménye

Berlin, szept. 30.

Vasárnap reggel kezdődtek meg az egész világ közvéleménye által feszült érdeklődéssel várt Memel-vidéki választások. E választások azért bírnak igen nagy fontossággal, mert amennyiben a nemzeti szocialista párt kerülne ki győztesen, úgy a német reguláris csapatok bevonulnak a Memel vidékre és birtokukba veszik azt. A választás eleostéjén több incidens zajlott le és telen olyan hírek terjedtek el, — hogy

Németország minden körülmények között magához ragadja a hatalmat a

Memel vidéken, ha kell, erőszak árán is.

Kora reggel, meleg, napsütéses időben kezdődtek meg a választások. Az első jelentések szerint a választások során nem történtek rendzavarások. A választás vezetősége úgy látta, hogy vasárnap nem lehet befejezni a szavazást, ezért úgy döntöttek, hogy este azt félbeszakítják és ma folytatják. A szavazás titkos.

A memelvidéki szavazás eredménye valószínűleg csak hetek múlva állapítható meg véglegesen, tekintettel arra, hogy a választási rendszer igen bonyolult. Rendzavarásról eddig nem érkezett hír.

Londonba érkezett egy szovjetgozós

London, szept. 30.

A Sztalingrad nevű szovjetgozós Oroszország északi partjairól kiindulva, a tegnapi nap folyamán London kikötőjébe ér-

kezett. A gozós kapitánya kijelentette, hogy az ugynevezett "Északi Átjáró" hajóközlekedés céljaira felhasználható.

Nemzetközi bonyodalom esetén Németország semleges marad -- mondotta Göbbels egy katonai ünnepélyen

Berlin, szept. 30.

Göbbels német propaganda miniszter egy katonai ünnepélyen beszédet mondott, amely méltán feltűnést keltett a világsajtóban. Göbbels ugyanis kihangsúlyozta azt, hogy a nemzetközi feszült helyzetben Németország nem tudná megőrizni jószántá-

ból vállalt függetlenségét, hogyha nem volna felfegyverkezve.

— A német nemzet a saját erejére támaszkodik — mondotta Göbbels és ezért független és semleges tud maradni még egy nemzetközi bonyodalom esetén is.

Meghalt Deutsch Pál az oradeai pincérek nesztorá

Oradea, szept. 30.

Vasárnapról hétfőre virradó éjjel hosszú szenvedés után elhunyt Deutsch Pál, a helybeli pincérek nesztorá, akit mindenki csak mint "Pali bácsit" ismert. Bejáról került Oradeára hosszú évtizedekkel ezelőtt és mindenki csak a szeretét és megbecsülését hangján emlékezett meg róla. Súlyos betegség támadta meg pár évvel ezelőtt, míg szenvedéseitől hétfő hajnalban megváltotta a halál.

Temetése kedden délelőtt 10 órakor megy végbe a Tache Jonescu 59 számú gyászháztól.

Hamisítás miatt elítéltek egy angol lordot

London, szept. 30.

A törvényszék kilenchavi fogházra ítélte Montagu Edouard lordot, a manchesteri herceg fiát, akit hamisítás miatt fogtak perbe.

Földrengés Franciaországban

Páris, szept. 30.

Franciaország délnyugati részén több ízben heves földrengést érezték a lakosok. Többen a szabad mezőre menekültek, mert attól tartottak, hogy a házak összeomlanak.

A világ legnagyobb gyémántja

Rio de Janeiro, szept. 30.

Minas Geraesből jelentik, hogy Ubera-bányában felfedezték a világ legnagyobb gyémántját, amely kétszer akkora, mint az eddig legnagyobb ismert gyémánt. Az új gyémánt 488 karátos.

Kérje

lapunk kiadóhivatalában vagy a lapkihirdetőktől az alábbi szennázciós regényeinket:

Texasi szerelem I. II.

A mesebeli herceg

A sors keze

A legnagyobb győzelem

Bűnös szerelem

A szent álarc

Előhalottak között

Ara csak

4 lei

Kevés pénzért érdekes és értékes olvasmányok!

Terményárak Oradeán

Buza 350, rozs 260-270, árpa 300-310, zab 320, ókukorica 360, újkukorica 270-280, napraforgómag 260-270, tökmag 400-450.

Időjárás

Délnyugati, nyugati légáramlás, Nyugaton és északon némi felhősödés, esetleg záporosók. Éjjeli ködképződés. A nappali hőmérséklet alig változik.

5 oldal

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 október 2.

Abesszinia császára levélben kér békét az olasz királytól

90 millió töltényt kapott Abesszinia Belgiumtól

Londonból jelentik: Az angol fővárosban, de az egész világon óriási feltűnést keltett, hogy Haile Selassie négyes egyik baltamas útján sajátkezűleg írt levelet juttatott el az olasz királyhoz, amelyben arra kéri, hogy akadályozza meg a háborút két keresztény állam között.

Az abesszin hadikészülődésekről egyébként rendkívül érdekes és a szenzáció erejével ható hírt közöl a Daily Express ma reggeli száma. A lap brüsszeli tudósítója azt közli, hogy Abessziniát nem fenyegeti a lőszer és fegyverhiány veszélye. Antverpenből legutóbb

60 millió töltényt és ezer gépfegyvert kapott Abesszinia, újabb 30 millió töltényt pedig utban van Addis Abeba felé.

A lap tudósítója ezzel kapcsolatban kéri, hogy hogyan tudták ezt a nagymennyiségű lőszert kicsempészni az országból. A felelet egyenesen frappáns volt:

— Nem lehet megakadályozni a lőszer csempészetét — hangzott a nyilatkozat. A lőszereket és fegyvereket más országokba szállítják, ahol átsomagolják azokat és úgy továbbítják Abesszinia felé.

A lőszereket konzervdobozokban szállítják, amelyeket mint konzervet adnak fel, viszont azokat felbontani nem lehet. A fegyvereket pedig zongora ládába csomagolják és megállapítható, hogy az Abesszinia felé irányuló zongora kivitel hihetetlen arányban fellendült az utóbbi időkben.

Veszedelemes tolvajt fogott el a rendőrség

Szerencsés fogást csinált a rendőrség hétfőn délelőtt a Piata Mihai Viteazulon. A rendőrség ugyanis minden hétfőn kisebb razziazt tart a piactéren, mert a vásár alkalmából a tolvajok és a zsebmetszők nem kis számban jelennek meg a vásáron, zsákmány reményében. A detektíveknek feltűnt egy izgatottan viselkedő férfi, aki egy parasztagazdát követett. Az egyik detektív

utána ment és éppen akkor sikerült letartóztatni, mikor a gazda zsebéből elemelte a pénztárcát. Bekísérték a rendőrségre, ahol kiderült, hogy régen körözött zsebmetsző, Hamza György került hurokra. Kihallgatták és miután elkészítik az iratokat, a holnapi nap folyamán átadják az ügyészségnek.

Felmentett a tábla egy sígheti törvényszéki tisztviselőt

Tegnap tárgyalta az oradeai tábla második szekciója Kárpáti József, sígheti törvényszéki tisztviselő bűnperét, aki 1934. december 31-én több társával vadászni volt a maramuresi hegyekben. Vadászás közben Baia Gheorghe 17 éves hajót sörétek találták. Kárpáti József súlyos testisértés miatt került a vádlottak padjára. A törvényszék bűnösnek mondta ki Kárpáti és

összesen 500 lei pénzbüntetésre ítélte. Kárpáti felelősséget és a tábla előtt szakértőkkel bizonyította, hogy Baia Gheorghe tőle 40 méterre állott, a hely ahová célzott, pedig 25 méter távolságban volt Baiától, viszont a söréteknek csak 7 méter hatótávolság van. A tábla elfogadta ezt a védekezést és a törvényszéki tisztviselőt felmentette.

Atadják a városi könyvtárat a Casa Naționalănak Nem kegyelmez a város az elővásárlás miatt megbir- ságot kofáknak

Emlékeztet, hogy a városi tanács betiltotta a dr. Sándor János és Somogyi-féle építkezést, mert az építkezési terveket benyújtó mérnök, dr. Rácz visszavonta aláírását. A főmérnöki hivatal a hétfő délutáni interimár bizottsági ülés elé ezzel kapcsolatban azt a javaslatot terjesztette, hogy miután az építkezők Savu városi főmérnököt bízták meg az építkezés ellenőrzésével a város engedje meg az építkezés továbbfolytatását. Az ideiglenes tanács ehhez hozzá is járult.

A gazdasági ügyosztály előterjesztette a volt "Placintaria" üzlethelyiség bérleti ügyét. Ezt a helyiséget tudvalevőleg Barbulescu Ioannak adták ki árlejtés mellőzése az I O V törvény alapján, amely szerint a hadirokkantak ilyen esetekben előnyben részesítendők. Barbulescunak az a feltétellel adták ki a helyiséget, hogy egy félévi bért tegyen letétbe. Mivel azonban ennek nem tett eleget, szombaton délután két ajánlattevő között megtartották az árlejtést, amely ellen Barbulescu felfolyamodással élt. A gazdasági ügyosztály

azt a javaslatot tette, hogy a felfolyamodást utasítsák el.

A pénzügyi osztály korábban megbírságot 30 kofát, akik az Aradi uti vámnál vásárolták össze a baromfiakat és ezzel megkárosították a várost, mert a parasztszerek be sem jöttek a városba és így nem fizettek helypénzt. A kofákat egyenként 300 leire bírságolták. A kofák felelősséget, amit azonban az ideiglenes bizottság elutasított.

Végül a gazdasági ügyosztály terjesztette elő a volt szénapiac helyén levő telek ügyét. Megírtuk, hogy ennek árlejtése körüli bonyodalmak támadtak a horribilis árak miatt és hogy a vizsnitzi rabbi kifogást emelt a templom melletti telek bérbeadása miatt. A gazdasági ügyosztály az árlejtés jóváhagyását javasolta.

Végül igen nagyjelentőségű határozatot hozott az ideiglenes bizottság. Elhatározta ugyanis, hogy a városi könyvtár adminisztrációját átadja a Casa Naționalănak. Ezentúl a könyvtár a Casa Nationala helyiségeiben lesz és már holnap megkezdik a

könyvek átszállítását. A könyvek között 37.000 magyar nyelvű könyv is szerepel. A város kötelezi magát, hogy két embert tart majd, akik a könyvtárt kezelni fogják. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert az indoklás szerint a könyvtár jelenlegi helyzetében nem volt egyéb, mint nyugdíjintézmény s árvaszék. Minden nyugdíjast és állásnékülit itt helyeztek el és ezt a város nem bírja.

Templomi botrányokozókat ítélt el a tábla

1934 június 30-án szombaton a satumaremegeyi Comorzani községben a zsidó hívők elmentek a templomba imádkozni. A templom egyik sarkában imádkozott Lebovics Chaim, aki körül többen üzletet bonyolítottak le. Lebovics erre megintette őket, hogy micsoda dolog az, hogy a templomban imádság helyett üzletet foglalkoznak. Tischler Áron erre azonnal felelt, hogy "coki". Lebovics kikérte magának, mire Tischler Áron, Fuchs Sámuel és Tischler Juda rárohantak Lebovicsra és súlyosan összeverték. A tövényszék Tischler Judát s Fuchs Sámuel 15-15 napi fogházra és ezer-ezer lei pénzbüntetésre ítélte. Tischler Áront és Tischler Leopoldot pedig 1000-1000 lei pénzbüntetésre. A tábla helybenhagyta az ítéletet.

APROHIRDETÉSEK

Önálló iparos közös háztartásra lépne 45-50 év körüli gyermektelen nővel, kinek rendes butora van. "Csendes Élet" jelígre a kiadóhivatalba. 3896

"Saját házam" van jelígre levél van a kiadóban.

Episcopiai Hangya szövetkezet üzletvezetőt keres azonnalra. Értekezni lehet Herczegh ügyvezetőnél. 3911

Használt gyalupad eladó. Kovács, Str. Negoilui 2. (Biro telep) 3910

Tanulóleányok, növendékek fizetéssel felvétetnek. Peterdi, iparművészet, str. Samuil Micu 10. 3898

Jómegjelenésű intelligens urak privát házak látogatásával 2-3000 lei havi keresetbe juthatnak. Cim a kiadóban. 3894

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadó hivatalban.

Kifutó fiut felvesz Székely szőnyegszövőde, Royal kávéházzal szemben. 3895

Megbízható bejáró takarítónőt felvesszék. Fährndrich, Alea Romei 2. Andrénny ház. 3893

Kifutó fiu kenyérüzletbe felvétetik. Str. Simion Barnutiu 4, kenyérüzlet. 3894

Eladó kifogástalan jó női Central Bobbin varrógép. Cim a kiadóban. 3703

Őszi szövet maradékaink női és férfi ruha, kabát méretekben megérkeztek. Str. Pável 27. 3763

Fiatal leányok könnyű munkára felvétetnek. "Salvator" gyógyszertár Str. Alexandri 68. 3963

Lakatos segéd ki önállóan dolgozik. Felvétetik. Bozsák sódronyáru gyár Dimitrie Cantemir 57. 3967

Szállodai takarítónő ki már volt, felvétetik Hotel Metropolban. 3903

Románul beszélő fiatal csemegés segédet azonnalra felvesszünk. Steiner Sütd. 3902

Mindenes főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal felvesz Kleiné, Str. Mărești 8. 8901

Szobaleány felvétetik Str. Alexandri 44. Katscher. Jelentkezni 12-2 óra között. 3900

Erős (özvegy) ápolónő kerestetik. Cim özv. Kellerné Parcul Carmen Sylva 6. 8890

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cim a kiadóhivatalban.

Az Erdélyi Magyarság terjesztésére keresünk az ország minden városában és községében megbízható ügyes egyéneket. Ajánlatot kérünk a kiadóhivatalhoz intézni.

PASZTOR-NYOMDA, ORADEA

Telefon: 381